

Oponentský posudek rigorózní práce *Komparace připravenosti ekonomik Turecka a Chorvatska na vstup do Evropské unie*, autor Jan Šlapal

Výše uvedená rigorózní práce navazuje na autorovu magisterskou práci, která byt' formuluje stejnou výzkumnou otázku, ji v mnoha ohledech rozšiřuje a doplňuje. Jak autor sám uvádí, jedná se o komparaci, která je v současné literatuře evropské integrace neobvyklá, ovšem kladené výzkumné otázky neobvyklé nejsou a ani formulované hypotézy nepřichází s tolik překvapivými možnými odpověďmi, a to zvláště v případě Turecka (politické a bezpečnostní překážky oproti těm ekonomickým jeho vstupu do EU jsou v evropském diskurzu vesměs známé).

Z toho vyplývá, že aby tato práce byla něčím přínosná, bylo důležité aplikovat teoretické přístupy, v tomto případě neofunkcionalismus a neorealismus. To autorovi dovolilo věnovat se mnoha aspektům přístupového procesu. Tedy nejen co se týče ekonomické situace daných zemí, ale i situace historické, a z ní vyplývající aspekty politické a bezpečnostní, které se nakonec ukázaly jako klíčové pro potvrzení jeho hypotézy.

Struktura textu je proto úplná, provázaná a logická. Na velmi dobré úrovni je práce s ekonomickými daty a výtka z magisterské práce, že není příliš věnována pozornost politickému kontextu, je již odstraněna.

Aplikace teoretických přístupů je přesná, adekvátně podložena fakty, jen lze vytknout, že v mnoha částech se fakta a argumenty opakují. Mohla by být více rozvinuta teoretická literatura, jinak standardy vědeckého textu bez připomínek.

Doplňující otázky:

1. Při aplikaci neorealismu autor vychází z předpokladu, že hlavními aktéry jsou národní státy. Je ale možné uvažovat, že aktérem v rámci neorealismu by byla samotná Evropská unie, která sleduje své bezpečnostní zájmy? Autor totiž zmiňuje například Francii a Německo, které jsou z bezpečnostních důvodů proti vstupu Turecka do EU. Ovšem existují i názory, že rozšiřování EU je nástrojem samotné Unie, jak si zajistit bezpečnost a posílit sféru svého vlivu (tedy i přijetím Turecka), a tím naplňovat neorealistický přístup. Lze tedy rozlišovat mezi neorealismem národních států a neorealismem mezinárodních institucí?
2. Jaký je odhad autora co se týče vztahu mezi současnou krizí eurozóny a dalším rozšiřováním. Převáží spíše aspekty politické a Unie se uzavře a dlouho se rozšiřovat nebude a nebo se v rámci snahy hospodářsky se

stabilizovat zaměří na nové trhy, a tedy na rozšiřování? Autor totiž často poukazuje na fakt, jak vždy bylo rozšiřování ekonomicky prospěšné pro obě strany. Může to platit i v době hluboké ekonomické krize Evropské unie, kdy vážné ekonomické problémy se samy o sobě stávají bezpečnostní hrozbou?

Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Kateřina Bocianová, 16.10.2012